

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Ústav primární a preprimární edukace

Posudek oponenta/ky bakalářské práce

Autor/ka: Monika Beranová
Název práce: Pojetí rodiny v kresbě dítěte
Obor: Učitelství pro MŠ
Rok: 2015
Vedoucí práce: PhDr. Blanka Křováčková
Oponent/ka práce: Mgr. Veronika Smetanová

Obecné hodnocení

1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení

Charakter práce:	teoreticko-empirická
Rozsah: 64 stránek.	odpovídající
Aktuálnost tématu:	1 ----- ----- ----- -----
Vytyčení cíle práce:	3 ----- ----- ----- -----
Jazyková a stylistická úroveň textu:	4 ----- ----- ----- -----
Celková odborná úroveň textu:	3 ----- ----- ----- -----
Celková formální úprava textu:	2 ----- ----- ----- -----
Prezentace vlastního názoru:	2 ----- ----- ----- -----
Použitá literatura: 33 titulů.	dostatečný počet, aktuální.
Přílohy (počet): 9	
Využitelnost pro praxi:	2 ----- ----- ----- -----

Práce se věnuje zajímavému tématu, jímž je kresba rodiny u dětí z harmonických a disharmonických (tj. úplných a neúplných) rodin. Téma je poměrně originální, nicméně vzhledem k věku dětí a nedostatečné přípravě autorky v oblasti psychologické diagnostiky pomocí projektivních metod obtížně zkoumatelné. Údaje je proto potřeba interpretovat opatrně, což autorka správně reflektuje.

Teoretická část

1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení

Kvalita zpracování teoretické části:	3 ----- ----- ----- -----
--------------------------------------	-------------------------------

Použití citací v textu:	adekvátní
Kritické hodnocení použitých zdrojů:	3 ----- ----- ----- -----
<p>Teoretická část práce obsahuje podstatné informace vzhledem k cíli části empirické. Kvalitu textu bohužel snižuje množství pravopisných chyb (např. s. 20, 33, 34), chybějících či naopak přebývajících diakritických znamének (s. 18, 20, 24 atd.), chyby ve větné vazbě (s. 9, 29, 33, 34 atd.), ve jménech citovaných autorů (s. 21) a místy nelogické členění kapitol (na s. 12 kapitola "Typy rodiny", na s. 13 znovu "Členění rodin", tentokrát podle jiného autora, ale není vysvětleno, v čem spočívá odlišnost dělení, stejně jako u dalšího nadpisu, který zní: "Masáková (2011) rozlišuje"). Kapitola "Rodina ve 21. století" má pouze necelé tři řádky, ve kterých je navíc zmiňované pouze 20. století. Na s. 16 je citován paragraf 18, ale není jasné, jakého zákona. V teoretické části dále postrádám shrnutí jednotlivých kapitol, i shrnutí závěrečné, ze kterého by bylo patrné, co z teoretické části vyplývá pro část praktickou. Naopak kladně hodnotím pokus o náhled na problematiku rozvodu dle různých autorů včetně uvedení zákonných podmínek rozvodu. Některé informace se však v textu objevují opakovaně a některé informace jsou diskutabilní (např. s. 21: "Zdravé dítě je velmi optimistické a radostné" - ne nutně, například vlivem různých okolností v rodině, stejně tak na s. 26: "dítě kreslení baví" - ani to nemusí být pravda). Velmi důležité je zahrnutí kapitoly "Vývoj kresby u dítěte", nicméně informace v ní obsažené by bylo vhodné popsat komplexně, ne postupně podle informací od jednotlivých autorů, popř. jejich názory alespoň shrnout. V kapitole o dětské kresbě jako diagnostické metodě autorka popisuje, co je to pedagogická diagnostika. Vysvětlen by však vzhledem k tématu měl být spíše pojem psychologická diagnostika. Některé popisované znaky v kresbě dítěte (např. stínování) se objevují v kresbě až kolem 11. roku, ne ve věku předškolním. Některé z použitých zdrojů se nevyskytují v seznamu použité literatury.</p>	

Empirická část

1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení

Stanovení cíle výzkumu:	3 ----- ----- ----- -----
Volba výzkumných metod:	2 ----- ----- ----- -----
Stanovení a popis výzkumného souboru:	3 ----- ----- ----- -----
Analýza a interpretace dat:	2 ----- ----- ----- -----
Formální zpracování grafů a tabulek:	2 ----- ----- ----- -----
Shrnutí zjištění:	3 ----- ----- ----- -----
Diskuse výsledků:	3 ----- ----- ----- -----
Celková kvalita zpracování výzkumu:	3 ----- ----- ----- -----

Vzhledem k věku dětí pozitivně hodnotím provedení předvýzkumu. Cíl práce je stanoven poměrně jasně, chybí však stanovení výzkumných otázek. Dále není dostatečně popsán způsob výběru výzkumného souboru, není uveden zdroj anamnestických informací a vyskytují se protichůdné informace (např. kazuistika č. 1: "je schopen udržet pozornost 5 minut" a následně: "dělá mu problém soustředit se pět minut", dále: "ostatní děti ho nemají rády" x "nemá problémy s komunikací s dětmi"). Potřebné by bylo doplnit údaj o tom, kterou rukou dítě kreslilo (může to mít vliv na umístění postav na papíře). I v empirické části práce se některé věty objevují opakovaně ve stejném znění (např. s. 40, 46, 54). Pozitivně naopak hodnotím podrobné anamnézy jednotlivých dětí a dále

doplnění kazuistik pozorováním (pozorovací tabulky jsou uvedené v příloze, zde by jen bylo dobré jejich lepší formální propracování v podobě umístění na stránce). I přes uvedené nedostatky autorka u kreseb dokázala zhodnotit některé významné znaky a práce tak vzhledem ke stanovenému cíli přináší zajímavé poznatky. Kladně hodnotím také to, že hodnocené obrázky porovnávala i s jinými kresbami dětí. Diskuse a shrnutí výsledků by však měly být obsáhlejší a více vztažené k teorii. Nevhodná jsou také vyjádření subjektivního charakteru (např.: "Dítě mi obrázek předávalo a řeklo mi: "ten obrázek si vezmi domů". Moc mě tímto potěšilo.", nebo "V takové rodině bych opravdu žít nechtěla".).

Závěrečné zhodnocení práce

Shrnutí:

Práci doporučuji k obhajobě.

Další náměty k obhajobě:

- 1) O jaké další poznatky vztahující se k interpretaci kresby byste mohla svou práci rozšířit při využití knihy Psychologická diagnostika dětí a dospívajících od M. Svobody a kol.?
- 2) Na základě čeho jste vybírala děti tvořící výzkumný vzorek?
- 3) Je pořadí kreslení postav u dětí uvedené na základě toho, jak jsou postavy fyzicky umístěné na obrázku nebo podle pořadí, v jakém je dítě kreslilo (to je důležitější údaj)?

Podpis:

V Hradci Králové dne: 12. 01. 2016